

Identiteitsdocument

CVO. Meer dan het gewone

Vereniging voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Rotterdam en omgeving

Identiteitsdocument

CVO. Meer dan het gewone

CVO Rotterdam en omgeving

Rotterdam, oktober 2012

Staannd midden in de samenleving, geworteld in het Evangelie en handelend vanuit een christelijke inspiratie

- met oog en respect voor de vele verschijningsvormen van deze inspiratie,
- verzorgt en versterkt CVO inspirerend onderwijs en brede vorming voor jonge mensen,
- recht doend aan hun individuele mogelijkheden,
- en dragen we vanuit een open houding bij aan alle vormen van samenwerking die dit onderwijs en beleid voor jonge mensen ten goede komen.

Onze inspiratie

- Elk mens is een uniek schepsel, een kind van God. Dat is onze bron voor respect en waardering van verschil. Je doet ertoe.
- Een mens leeft niet voor zichzelf alleen. In het besef dat de bron van ons bestaan buiten ons zelf ligt, mogen we leven voor het aangezicht van God.
- Wij krijgen elkaar met alle talenten en iedereen kan het verschil maken: je hebt iets te bieden.
- Wij geloven in de zorg voor elkaar én voor de wereld en houden zo de hoop en verwachting van een volwaardige toekomst levend.

Onze pedagogische visie op onderwijs en samenleving

- Wij willen een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de hele mens door inspirerend onderwijs aan te bieden.
- Kennisverwerving en vorming moeten ertoe leiden dat leerlingen toegerust zijn een waardevolle bijdrage te leveren aan de samenleving van de toekomst.
- Leren van (mede)menselijkheid, begrijpen van drijfveren, open staan voor jezelf en de ander en communiceren van waarden, zijn belangrijke doelen van ons onderwijs.
- Wij willen lesgeven vanuit een pedagogiek van de hoop, door te werken vanuit het hart. Wij willen leerlingen zicht geven op iets wat groter is dan onszelf.

Onze unieke kracht

- De identiteit van ons onderwijs vertaalt zich in een kwaliteit die we verbinden met onze brede pedagogische opdracht en goede leeropbrengsten. Het gaat ons om kennisverwerving én vorming.
- Vanuit het besef dat we kwetsbaar zijn en niet volmaakt, maken we ruimte om te groeien in medemenselijkheid en verantwoordelijkheid.
- Leren in relatie met de ander, is de essentie van ons onderwijs.

- We herkennen talent en stimuleren iedereen tot ontplooiing van zijn individuele mogelijkheden.
- We stimuleren het vermogen om te herkennen wat goed, rechtvaardig, waar en echt is.
- Wij hechten aan het delen van inspiratie en willen leerlingen begeleiden bij het ontdekken welke bronnen voor hen van betekenis zijn.

Kernwaarden

Onze kernwaarden liefde, verantwoordelijkheid, rechtvaardigheid en hoop vormen de leidraad voor onze manier van werken.

Liefde uit zich in de zin van hart hebben voor elkaar; elkaar zien. Je wordt iemand in de ontmoeting met de ander. CVO kiest daarom uit overtuiging voor de dialoog.

Verantwoordelijkheid neem je voor de medemens en voor je leefomgeving. Van belang is tevens te leren wanneer verantwoordelijkheid gegeven kan worden en wanneer deze genomen moet worden.

Rechtvaardigheid maakt het verschil tussen recht en onrecht.

Hoop is ergens voor werken omdat het goed is: het is een zekerheid voorbij de horizon van zeker weten dat iets goed zal aflopen. Wij hopen op een wereld met meer menselijkheid en levenskwaliteit voor alle mensen, daar willen we de aandacht van onze leerlingen op richten.

Onze belofte

Als CVO willen we een plek zijn waar alle betrokkenen hun bestemming vinden en betekenis hebben. We willen leerlingen op een vruchtbaar spoor zetten en we geven hen het gereedschap mee waarmee ze zich kunnen onderscheiden en hun unieke kwaliteiten leren ontdekken en inzetten voor een betere wereld, op een wijze die betekenisvol is voor henzelf en voor anderen. Daarom staat het leren centraal en zijn de randvoorwaarden voor goed onderwijs op orde.

CVO-scholen bereiden jongeren voor op het functioneren in een multiculturele, snel globaliserende samenleving.

Aan de achterzijde van de brochure vindt u het Verdiepingsdocument.

Das reine **Licht der Wahrheit** ist nur
in verschieden gebrochenem **Strahlen**
für uns zu **erblicken.**

Wilhelm Dilthey, 1833-1911

Weg van de hoop

Diep in ons zelf dragen we hoop:
als dat niet het geval is,
is er geen hoop.

Hoop is de kwaliteit van de ziel
en hangt niet af
van wat er in de wereld gebeurt.

Hoop is niet voorspellen of vooruitzien.
Het is een gerichtheid van de geest,
een gerichtheid van het hart,
voorbij de horizon verankerd.

Hoop in deze diepe en krachtige betekenis
is niet hetzelfde als vreugde
omdat alles goed gaat
of bereidheid je in te zetten
voor wat succes heeft.

Hoop is ergens voor werken
omdat het goed is,
niet alleen omdat het kans van slagen heeft.
Hoop is niet hetzelfde als optimisme
evenmin de overtuiging dat iets goed zal aflopen.

Wel de zekerheid dat iets zinvol is
afgezien van de afloop,
het resultaat.

Vaclav Havel

Verdieping Identiteitsdocument

CV0. Meer dan het gewone

Vereniging voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Rotterdam en omgeving

CVO

Henegouwerplein 14

3021 PM Rotterdam

Postbus 2152

3000 CD Rotterdam

T [010] 217 13 99

F [010] 411 42 78

www.cvo.nl

Verdieping Identiteitsdocument

CVO. Meer dan het gewone

CVO Rotterdam en omgeving

Rotterdam, oktober 2012

Verdieping Identiteitsdocument

De missie van CVO

Staand midden in de samenleving, geworteld in het Evangelie en handelend vanuit een christelijke inspiratie

- met oog en respect voor de vele verschijningsvormen van deze inspiratie,
- verzorgt en versterkt CVO inspirerend onderwijs en brede vorming voor jonge mensen,
- recht doend aan hun individuele mogelijkheden,
- dragen we vanuit een open houding bij aan alle vormen van samenwerking die dit onderwijs en beleid voor jonge mensen ten goede komen en
- presenteren en verantwoorden we ons helder aan (alle belanghebbenden in) de samenleving.

Belangrijk in onze missie is aan de ene kant de verankering in het Evangelie en aan de andere kant onze open houding die mede mogelijk maakt dat CVO goed onderwijs kan verzorgen in de grootstedelijke regio Rotterdam (en daarbuiten). Hierdoor wordt gelijk het spanningsveld zichtbaar dat in de gesprekken over onze identiteit veelvuldig aan de orde is gekomen. Een spanningsveld dat zich niet laat wegrationaliseren en dat een belangrijk gegeven is bij ons streven onze missie in de praktijk invulling te geven. Iets dat in de weerbarstige sociale werkelijkheid waarin CVO opereert daadwerkelijk *Meer dan het gewone* vraagt.

Doel van ons onderwijs

De missie van CVO verwoordt de wens binnen te gaan in de werkelijkheid zoals die zich concreet aandient; daarin iets te betekenen, verschil te maken. Iedere school maakt onderdeel uit van de buurt waar deze in staat. De school vormt hierdoor vaak een afspiegeling van de maatschappij, de leefgemeenschap van de buurt en CVO wil hier op open christelijke wijze present zijn en een bijdrage leveren. In deze concrete context komen leerprocessen op gang die verder reiken dan de door de overheid geformuleerde kerndoelen. Het gaat ook over het aanleren van (mede)menselijkheid, het begrijpen van drijfveren, het open staan voor jezelf en de ander, het communiceren van waarden – zoals rechtvaardigheid, mededogen, dienstbaarheid en solidariteit – het tegengaan van verloedering, het samen vieren van het leven, etc. Daarbij moet het zich verhouden tot de christelijke traditie een voortdurend aandachtspunt blijven, immers langs die weg wordt recht gedaan aan de keuze om in die overlevering te staan.

Dat laatste betekent ook dat de dialoog moet worden gezocht en onderhouden. Een dialoog waarin rekenschap wordt gegeven van denken, voelen en doen. Voor een dergelijke dialoog is de bereidheid nodig om vanuit een persoonlijk ervaren realiteit zich open te stellen voor de werkelijkheid van de ander.

Een niet eenvoudige zaak, vooral omdat de gedachtewisseling niet beslist kan worden op wat men rationele argumenten noemt. Het gaat om andere lagen van het mens-zijn waarbij zelfs basale consistentie geen vanzelfsprekendheid is: *Het hart heeft zijn redenen die de rede niet kent* (Blaise Pascal, 1623-1662).

Bedoeld manco hoeft geen verbazing te wekken. De concrete wereld waarin wij leven is er in haar verwarrende volheid naar. Maar om in het volle bestaan verantwoord bezig te zijn, kunnen we het niet bij zulke constatering laten en moeten we proberen concreter te worden. Moeten we de uitdaging aangaan om wervend onder woorden te brengen waarin het *Meer dan het gewone* dat CVO in het vaandel voert concreet gestalte krijgt. Dit document, bedoeld als handreiking naar allen die bij de verdere ontwikkeling van de CVO-scholen betrokken zijn, is een poging in die richting.

Open christelijk onderwijs

In het verleden waren de christelijke scholen een antwoord op een in hoge mate expliciete en specifieke vraag van ouders naar bijzonder onderwijs. Een vraag die door de overheid werd gehonoreerd door bijzonder onderwijs sinds eind negentiende eeuw voor bekostiging in aanmerking te laten komen. Sindsdien heeft het christelijk

onderwijs zich ontwikkeld, waardoor we tegenwoordig niet alleen het zogenaamde 'gesloten christelijk onderwijs' kennen, maar ook het 'open christelijk onderwijs'. Getuige de missie behoort CVO tot de laatste categorie. In het open christelijk onderwijs gaat het vooral om een aanbodsituatie. En dat in een open maatschappij met een groot en divers scala aan denkbeelden en opvattingen.

Zelfs wanneer CVO tegenwoordig alleen leerlingen met een christelijke geloofs-overtuiging zou bedienen, zou dit tot complicaties kunnen leiden. Immers, ook binnen het christelijk geloof lopen de meningen over de betekenis van het Evangelie sterk uiteen. Niet voor niets wordt in de missie gerefereerd aan de verschillende verschijningsvormen van de christelijke inspiratie. Maar de realiteit is dat zich in onze maatschappij een nieuwe verzuiling aandient langs heel andere cultureel, historisch en religieus bepaalde lijnen. Dat is, gegeven de aanwezigheid van leerlingen vanuit een andere achtergrond dan de westerse, de werkelijkheid waarmee de CVO-scholen moeten omgaan.

Respect en tolerantie

In verband met de verschillende verschijningsvormen van de christelijke inspiratie gebruikt de missie het woord *respect*. Een woord met een ten diepste positieve lading. En daarbij iets dat vóór alles als

een boemerang terugslaat – iets dat een niet te onderschatten opgave met zich meebrengt: respect kan namelijk niet simpelweg worden gevraagd; het moet worden verdiend.

Wat binnen grenzen van het redelijke wél als bodem, als ondergrens, kan worden verlangd is *tolerantie*. (Waaraan direct moet worden toegevoegd dat uit de missie een perspectief oprijst waartegen alléén maar tolerantie wel heel bleek afsteekt.) Daar waar gesproken wordt van een brede vorming en open houding streven we minimaal naar een situatie waarin we – vanuit een positieve waardering van de eigen opvatting – anderen met een afwijkend zicht op de wereld zo veel mogelijk in de eigen waarde laten. Op een houding waarbij de ander wordt geëerbiedigd in wat hem of haar dierbaar is, ook al is dat niet spanningsloos in te passen in de eigen belevenswereld.

Coram Deo

Waar het uiteindelijk om gaat is elkaar een plaats te gunnen onder de zon (die volgens de evangelist Mattheus opgaat over bozen en goeden). Misschien op een afstand die zo groot is dat respect – in eerste instantie – een brug te ver is. Maar ook vanuit een besef van eigen moeilijk te overwinnen beperktheid. Het bewust zijn dat het goede samenleven in onze wereld alleen mogelijk is

vanuit een houding van behoedzaamheid, met aan weerskanten de verplichting van niet-provocerend gedrag. Geen eenvoudige opgave in onze van assertiviteit en individualiteit doortrokken maatschappij. Wederom: *Meer dan het gewone*.

Soms wordt bovenstaande houding weggezet als een puur pragmatische instelling, omdat een zo pluriforme wereld als de onze niet kan bestaan wanneer niet aan de minimumvoorwaarde van verregaande tolerantie wordt voldaan. In een dergelijke wereld is het nu eenmaal zo dat de vrijheid van de één haar grens vindt in die van de ander. Daarmee gaat het om een kwestie van overleven: *to be or not to be*.

Maar niet voor niets is hierboven gesteld dat alléén tolerantie te bleek is en werd gesproken over waarde. En daar komt een kernpunt in beeld van de identiteit van waaruit de missie van CVO voortkomt: het gaat om waarde die haar verankering elders vindt. Want aan de basis van de christelijke identiteit ligt het besef dat de mens voor Gods Aangezicht – *Coram Deo* – staat, leeft en werkt.

De mens bestaat niet in alleen door brute natuurwetten begrensde autonomie en is niet zélf de maat der dingen. In de kern is de mens onder het ‘gans andere’ gesteld. Dat wat hem heilig is en waardoor hij kan worden geraakt tot in het hart – daar waar de keuzen die er echt toe doen worden gemaakt.

Dit is echter niet vrijblijvend. Er zijn consequenties, zoals de verantwoordelijkheid voor de naaste, nabij of ver. De naaste die zijn eigen onvervreemdbare waarde heeft en niet mag worden gereduceerd tot middel – politiek, seksueel of economisch.

Er ligt ook een houding naar de wereld in opgesloten. De wereld is niet ons magazijn dat uitsluitend tot doel heeft de noden van de mens te stillen. Ze dient te worden benaderd vanuit een besef van verantwoordelijkheid en niet vanuit hebzucht. Maar ze mag ook worden tegemoet getreden vanuit een grondhouding van hoop. Hoop dat, ondanks de schijn van het tegendeel, het verkeerde overwonnen kan worden door het goede.

Het *Coram Deo*-besef onderscheidt de christelijke levenssfeer van diverse andere overtuigingen die in de hedendaagse maatschappij worden aangetroffen. Veel tegenstellingen hebben hier hun wortel. Het gaat echter niet om een exclusief christelijk aspect. Het wordt immers ook aangetroffen bij andere levensbeschouwingen, zoals de Joodse denkwereld en de Islam. Wellicht is het daarom zo dat veel moslimouders hun kinderen naar christelijke scholen sturen? Maar bij CVO is bedoeld besef onlosmakelijk verbonden met de christelijke traditie: dáár ligt de niet te verdoezelen bron.

Kernwoorden en -waarden

In een poging concreter te worden, besteden we nader aandacht aan vier kernwoorden

die nauw aansluiten bij de missie van CVO: liefde, rechtvaardigheid, verantwoordelijkheid en hoop.

Liefde

Een van de belangrijkste ankerpunten bij de verdere uitwerking van het thema identiteit is het begrip liefde. Hierbij gaat het in de eerste plaats nadrukkelijk niet om emotionele affiniteit tussen individuele personen, maar om betrokkenheid bij de medemens die er op gericht is de ander tot zijn of haar recht te laten komen. Een instelling waarbij ernst wordt gemaakt met de oproep van Immanuel Kant om de medemens niet te zien als alleen maar een middel, maar altijd óók als waardevol doel.

Kernvraag hierbij is waarin de bedoelde houding haar diepste houvast kan vinden. Bedoeld aangrijpingspunt is niet gemakkelijk te vinden in de manier waarop in onze tijd gewoonlijk naar de wereld wordt gekeken. Het moderne wereldbeeld, waarvan onze door technologie gedomineerde cultuur doortrokken is, ziet de natuur niet (meer) als een beziel verband, maar als een mechaniek, een machineachtig en manipuleerbaar geheel. Met in de biologische sfeer een niets ontziende *struggle for life* die op zijn best *Jenseits gut und böse* is – om met Friedrich Nietzsche te spreken. Dit banale perspectief leidt al gauw tot een moreel ontkleurde verzakelijking van de menselijke verhoudingen, waarbij het pure eigenbelang voorop staat.

Aan de basis van de christelijke identiteit ligt een ander besef. De overtuiging, het vertrouwen, zo je wil: de hoop, dat het leven van de mens zich afspeelt voor het Aangezicht van God. Waarbij het gaat om een ten diepste liefderijke presentie van het mysterie. Een het bestaan ondersteunende aanwezigheid die – tegen het menselijk tekort in – kan inspireren tot de houding van echte betrokkenheid. Deze liefderijke presentie is door ieder mens op eigen wijze te ervaren.

Traditioneel bevatte die ervaring veelal een sterke verticale component, tegenwoordig treft men ook dikwijls een meer binnenwerelds accent aan. De veelvormigheid die zich hier manifesteert moet in respect worden aanvaard, immers *niemand heeft ooit God gezien*¹. De één ontmoet Hem in een *vuurvlam midden uit een braamstruik*², de ander ervaart Zijn nabijheid in het *suizen van een zachte koelte*³. Ziehier de ruimte – binnen de omheining van het *Coram Deo* – van waaruit het open christelijk onderwijs, CVO in het bijzonder, mag en wil opereren.

In die operationele sfeer moet worden gehandeld op basis van waarden die richtinggevend zijn voor de omgang met mens en leefwereld. Deze kunnen niet exclusief vanuit het christendom worden geclaimd, maar in die belevingswereld

1 Joh. 1:18

2 Ex. 3:2

3 1 Kon. 19:12

staan ze onder het beslag van het *Coram Deo* en krijgen daarmee een gewicht dat de menselijke maat overstijgt. Dat er historisch gezien in die waarden een zekere dynamiek valt waar te nemen, stemt tot bescheidenheid. Zij is onlosmakelijk verbonden met de historiciteit en de situationele bepaaldheid van ons bestaan en onderstreept de noodzaak de dialoog over deze materie gaande te houden.

Rechtvaardigheid

Wanneer we proberen de betreffende waarden nader te benoemen, is er één die goedbeschouwd een wel zeer prominente plaats inneemt. Eén die zich feitelijk aandient als de noodzakelijke tegenhanger van de liefde: de kernwaarde van de rechtvaardigheid (gerechtigheid). Immers, in de helaas onvolmaakte leefgemeenschap die de menselijke samenleving is, vindt de ruimte van de één haar grens in die van de ander.

Rechtvaardigheid houdt in dat waar dingen fout gaan de zaken worden rechtgezet: er recht wordt gedaan. Het betekent ook dat waar scheefgroei optreedt gerechtigheid wordt nagestreefd. Vanuit de identiteit van de CVO-scholen bezien, gaat het hier om een uitvloeisel van de opvatting dat wij mensen dezelfde 'plaats' hebben, *Coram Deo* gelijkwaardig zijn. Hierin schuilt ook een opdracht: die van de principiële acceptatie van een anders-maar-niet-minder-zijn. Een appèl, om een paar voorbeelden te noemen, tot het overwinnen van (voor)oordelen op het punt van de

verhouding tussen mannen en vrouwen, tot het in de eigen waarde laten als het gaat om de seksuele geaardheid (waarvoor nog niet zo lang geleden ook in onze Nederlandse maatschappij nog geen ruimte was), of tot het zich niet laten leiden door afschrikkende en stigmatiserende effecten die kunnen uitgaan van, bijvoorbeeld, een afwijkende kledingstijl.

Rechtvaardigheid en een krachtig ontwikkeld individualisme sluiten elkaar misschien niet uit, maar er ontstaat wel een spanningsveld als het individualisme buitensporige proporties aanneemt. En merkwaardigerwijs is dát een ontwikkeling die zich aan het aftekenen is. Merkwaardig – inderdaad – omdat wij mensen nog nooit zó van elkaar afhankelijk geweest als in onze complexe globaliserende maatschappij. Wij hebben elkaar meer dan ooit nodig. Desondanks heeft het individualisme zich dusdanig doorontwikkeld, met een vaak overtrokken assertiviteit tot gevolg, die de basale vormen van beschaving dreigt aan te tasten.

Verantwoordelijkheid

Nauw verbonden met de kernwaarde van de gerechtigheid is die van de verantwoordelijkheid. De laatste heeft in de leefwereld waarin wij terecht zijn gekomen een directe relatie met de manier waarop wij omgaan met onze wereld. Lange tijd maakte de mens een organisch, niet wezenlijk inbreuk makend onderdeel uit van haar leefomgeving. Met de enorme vlucht die de techniek heeft genomen, is

dat echter niet langer het geval: de mens is duidelijk in staat zijn leefomgeving ingrijpend te beïnvloeden. Liet men zich vroeger met ontzag vervullen door het sublieme in de Natuur, tegenwoordig is het de mens zélf die tot een angstwekkende kracht geworden is: *we are the storm*⁴. Daarmee zijn niet alleen grote – en voor een deel positief te waarderen – mogelijkheden gegeven, maar is ook een ongekende verantwoordelijkheid ontstaan, één die zich laat samenvatten in de notie van goed rentmeesterschap. De leefwereld, waarvan de fragiliteit manifest begint te worden, is niet ons blote eigendom en niet een ons ter beschikking staand ‘magazijn’ dat naar believen mag worden leeggehaald. Het streven op dit punt de toekomstige generatie, die op onze scholen (mede) gevormd wordt, een besef van verantwoordelijkheid bij te brengen is een directe afgeleide van de identiteit en krijgt van daaruit een bijzonder gewicht.

Rentmeesterschap heeft enerzijds te maken met solidariteit met onze leefwereld, maar de verplichting tot solidariteit geldt in het bijzonder ook voor de in de knoei geraakte medemens. Het is ten hemel schreiend wat mensen in deze wereld elkaar allemaal kunnen aandoen. Daarbij – hoe tragisch! – vaak gebruik makend van wetenschappelijke ontdekkingen en technische mogelijkheden, die juist ook op een geheel andere wijze

ingezet zouden kunnen worden. Dat dit vervolgens ten nauwste verstrengeld is met de politiek-economische systemen waar wij zelf deel van uitmaken, maakt het moeilijk om een houding te bepalen; laat staan om actie te ondernemen. Met een gerust geweten voor de betreffende machten capituleren is echter onmogelijk wanneer de hierboven genoemde liefderijke presentie van het mysterie ernstig genomen wordt. Kortom hier ligt, in het directe verlengde van de rechtvaardigheid, een waarde die niet straffeloos – niet zonder *schade aan de ziel*⁵ – kan worden veronachtzaamd.

Op dit punt, waar gerechtigheid en verantwoordelijkheid elkaar raken, moet worden teruggekomen op wat eerder werd gezegd over het paradoxale spanningsveld tussen een doorgesloten individualisme enerzijds en het in onze complexe maatschappij meer dan ooit op elkaar betrokken zijn anderzijds. Vanwege dit spanningsveld komt het ware ‘mens-zijn’ onder druk te staan, terwijl we dat juist in de ontmoeting met die ander tot volle ontplooiing kunnen laten komen en iets mogen ervaren van het goddelijke. Het nemen van verantwoordelijkheid voor de ander – zonder betuttelend te willen zijn – behoort daarom tot de kernwaarden die CVO wil uitdragen. Mede hierom legt de missie van CVO een accent op de vorming van gemeenschapszin.

4 Edward Burtynsky (Kunstenaar/fotograaf industriële landschappen)

5 Matt. 16:26

In het verlengde van dit alles is aandacht geboden voor een element dat haaks lijkt te staan op het doorgesloten individualisme: dat van de dienstvaardigheid. Niet bedoeld als 'softe' slaafsheid maar als actieve hulpvaardigheid zonder welke een leefbare mensenwereld niet kan bestaan.

Sluitstuk van wat is gezegd over het sleutelbegrip verantwoordelijkheid – in zijn nauwe relatie tot het kernwoord gerechtigheid – zijn de met elkaar verbonden waarden mededogen en vergevingsgezindheid. Een blik op het reilen en zeilen van onze wereld, en trouwens ook op een eerlijke zelfbeschouwing, leert dat de mens niet het wezen is dat hij in zijn goede momenten zou willen zijn. Altijd weer steekt het menselijk tekort de kop op. Het is noodzakelijk daar vanuit de eerder genoemde kernwaarde van rechtvaardigheid tegen op te treden.

Tegelijkertijd moet worden opgeroepen tot mededogen en een principiële bereidheid tot vergeving. Daarbij ernstig nemend wat Jezus Christus – door wie wij zicht hebben op wat hierboven de liefderijke presentie van het mysterie is genoemd⁶ – ons heeft voorgehouden: *Wie zonder zonde is, werpe de eerste steen*⁷.

Hoop

Een aantal malen werd gesproken van de liefderijke presentie van het mysterie. Het is een presentie die in moeilijke tijden

⁶ Joh. 1:18

⁷ Joh. 8:7

kan bemoedigen en die onder vreugdevolle omstandigheden een verdiepende glans aan het bestaan verleent. Een aanwezigheid die ons in het ruimere verband van wereld en tijd kan vervullen met de verwachting van een andere en betere toekomst. Met de tegendraadse hoop dat het verkeerde uiteindelijk – hier of in een hiernamaals – overwonnen zal worden door het goede.

Vanuit die hoopvolle en inspirerende verwachting kunnen de jonge mensen die op onze scholen een wezenlijk deel van hun ontwikkelingsproces doormaken tegemoet worden getreden met een liefderijke benadering. Niet in de zin van een sentimentele dweperigheid of een zoetsappige toegeeflijkheid, maar in de betekenis van het goede voorhebben met de persoon in kwestie. Vanuit een betrokken houding, weet hebbend van het vallen en opstaan dat de mens eigen is: als *met ontferming bewogen*⁸.

Het gaat er daarbij vanuit CVO gezien om de jeugdige persoon uitzicht te bieden op en te begeleiden naar een volwaardige toekomst. Ontplooiingsmogelijkheden aanreiken, maar ook grenzen stellen. Sturing van de groei naar een menszijn zoals wij naar wij mogen geloven – *Coram Deo* – bedoeld zijn.

Bijbelpassages

De kernwaarden liefde, verantwoordelijkheid, rechtvaardigheid en hoop vinden onder meer hun bron in de volgende Bijbelse geschriften:

- God sluit een altijddurend verbond met mens en dier. *Verwijzing naar Genesis 9*
- De Eeuwige laat geen mens vallen en schenkt moed. *Verwijzing naar Deuteronomium 31*
- Het land dient zorgvuldig te worden gebruikt en recht gedaan te worden aan wie in de knel is gekomen. *Leviticus 25*
- Je kunt de naaste worden van de ander in het omzien naar hem of haar in barmhartigheid, compassie. *Lucas 10*
- We hebben besef van onze eigen kwetsbaarheid en veroordelen daarom de ander niet. *Johannes 8*
- Vergevingsgezindheid is het grondpatroon van gelovig denken en handelen. *Matt 6*
- Dienstbaarheid vat de kern samen van de bijbelse boodschap. *Johannes 13*
- Liefde tot God, de ander en jezelf schept de voorwaarde voor levensruimte en is de toetssteen van alle geboden, leefregels en verboden. *Mt 22:34-40*
- God bevrijdt wie arm is en zwak en om hulp roept. Hij ontfermt zich over weerlozen en armen *Psalms 72, 12-13*
- De tijd is aangebroken. Het koninkrijk van God is nabij. Kom tot inkeer en hecht geloof aan dit goede nieuws. *Marcus 1:15*

8 Matt. 9:36

CVO-scholen

Accent Praktijkonderwijs

Weegschaalhof 33
Postbus 84017
3009 CA Rotterdam
Telefoon (010) 209 99 26
Fax (010) 209 56 40
E-mail: info@cvoaccent.nl
Internet: www.cvoaccent.nl

Comenius College

P.C. Boutenssingel 15
Postbus 797
2900 AT Capelle aan den IJssel
Telefoon (010) 450 18 66
E-mail: mail@comenius.nl
Internet: www.comenius.nl

CSG Calvijn

Roerdomplaan 42
Postbus 57613
3008 BP Rotterdam
Telefoon (010) 493 33 66
Fax (010) 493 33 77
E-mail: info@calvijn.nl
Internet: www.calvijn.nl

Farelcollege

Kastanjelaan 50
Postbus 163
2980 AD Ridderkerk
Telefoon (0180) 411 777
Fax (0180) 418 904
E-mail: secretariaat@farelcollege.nl
Internet: www.farelcollege.nl

Marnix Gymnasium

Essenburgsingel 58
3022 EA Rotterdam
Telefoon (010) 244 50 44
Fax (010) 478 08 46
E-mail: info@marnixgymnasium.nl
Internet: www.marnixgymnasium.nl

Melanchthon

Schiekade 101
Postbus 28211
3003 KE Rotterdam
Tel. (010) 476 73 00
Fax (010) 477 26 09
E-mail: melanchthon@melanchthon.nl
Internet: www.melanchthon.nl

PENTA college CSG

J.A. Heijwegelaan 4
Postbus 220
3200 AE Spijkenisse
Telefoon (0181) 600 200
Fax (0181) 697 523
E-mail: directie@penta.nl
Internet: www.penta.nl

Colofon

Tekst: werkgroep identiteit CVO
o.l.v. Wim Littooi
Beeld: Martijn van de Griendt,
Meike Ziegenhirt, Marlyn van Erp, e.a.
Vormgeving: hAAi, Rotterdam
Druk: van Deventer, 's-Gravenzande

“

Het doel van het **onderwijs** en de daarmee samenhangende **opvoeding** is de leerling zo te **begeleiden** en te **stimuleren** op weg naar **volwassenheid** dat hij steeds beter **toegerust en gemotiveerd** is om te bepalen waar **zijn krachten** liggen en waar hij zijn krachten wil inzetten, om de **opdracht van de mens**, namelijk deze **aarde** te bewerken en te bewaren in **samenwerking** met, en tot **vreugde** van alle mensen, op persoonlijke wijze gestalte te geven, daarbij zijn **kritische zin** ten aanzien van wat echt of onecht, waar of onwaar, recht of onrecht is, te scherpen en hem bereid te maken **op te komen** voor verdrukten en ontrechten, aan **welke kant** die zich ook bevinden.

Feitse Boerwinkel

Vereniging voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Rotterdam en omgeving